

Dosarul nr. 2ra-1535/19

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Central (jud: I. Chiroșca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: N. Budăi, I. Cotruță, I. Muruianu)

Î N C H E I E R E

18 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecător
judecătorii

Ion Druță
Oleg Sternioală
Galina Stratulat

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Parașciuc Ecaterina”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Bolganschi și Ecaterina Bolganschi (Micleușanu) împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Parașciuc Ecaterina”, intervenient accesoriu Centrul de Sănătate Publică din mun. Chișinău, succedat în drepturi de Agenția Națională pentru Sănătate Publică, cu privire la repararea prejudiciului cauzat în urma încălcării drepturilor consumatorului,

împotriva deciziei din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Parașciuc Ecaterina” și s-a menținut hotărârea din 15 iunie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central,

c o n s t a ț ă:

La data de 16 martie 2018 Iurie Bolganschi și Ecaterina Bolganschi (Micleușanu) au depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Parașciuc Ecaterina”, intervenient accesoriu Centrul de Sănătate Publică din mun. Chișinău, succedat în drepturi de Agenția Națională pentru Sănătate Publică, cu privire la repararea prejudiciului cauzat în urma încălcării drepturilor consumatorului.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că în vederea celebrării nunții lor, s-au adresat către proprietarul restaurantului „Ecaterina”, amplasat în preajma intersecției cu sens giratoriu între localitățile s. Grătiești și s. Cricova, convenind ca plata de consum pentru un invitat să constituie 750 lei, iar prețul total pentru aproximativ 120 invitați a constituit 107000 lei.

Au invocat că, așa cum s-au înțeles, bucatele din meniu au fost preparate și oferite de angajații localului, din produsele localului, iar băuturile alcoolice, fructele și dulciurile au fost oferite de miri, nefiind incluse în prețul de consum, la fel, muzica, a fost achitată de către miri.

Au accentuat că au negociat cu pârâțul, fără să întocmească act în formă scrisă.

În continuare reclamanții au relatat că petrecerea s-a desfășurat în zi de vineri, la data de 11 august 2017, iar plata pentru serviciile prestate a fost achitată în

totalitate imediat după finisarea evenimentului, la 12 august 2017, între orele 3-00 și 4-00 dimineața și cu toate că bon fiscal nu a fost eliberat, însă pârâtul a prezentat un act de plată în cadrul controlului inopinat, efectuat ulterior de Centrul de Sănătate Publică din mun. Chișinău, prin care se confirmă încasarea sumei în mărime de 107000 lei.

Au mai afirmat că la data de 12 august 2017, a doua zi după eveniment, până la amiază, au fost contactați de unii invitați, care le-au comunicat că au simptome de intoxicație alimentară, de fapt simptome pe care le aveau și reclamanții, de aceea imediat a fost contactată administrația localului, convenindu-se că dacă problemele sunt minore, le vor rezolva cu forțe proprii, prin restituirea cheltuielilor de tratament, fără a implica autoritățile competente în domeniu.

Totodată, au menționat că până în seara zilei de 12 august 2017, la diferite instituții medicale, s-au adresat mai mulți nuntași, invitați la nunta reclamanților, o parte din ei aflându-se în stare gravă, inclusiv și reclamanta Ecaterina Bolganschi (Micleușanu), care a fost internată în spital începând cu 13 august 2017 până la 17 august 2017, iar instituțiile medicale au sesizat centrele de sănătate publică din raza teritorială.

Au mai indicat că potrivit datelor Centrului de Sănătate Publică din mun. Chișinău, s-au înregistrat 45 cazuri de toxiiinfecție alimentară, legate de evenimentul nunții reclamanților, cu simptome de slăbiciune, febră, frisoane, cefalee, dureri abdominale, dureri musculare și articulare, vome, diaree. Au fost spitalizate 25 de persoane, ceilalți au primit tratament în condiții de ambulator. La unitatea alimentară a fost petrecut controlul inopinat, unde s-au depistat următoarele: Salmonelia enteritidis în materia primă – carne de pui; cinci produse: asortii din carne, salată Cezar, clătite dulci, pește copt, carne de iepure nu corespundeau standardelor după indicii sanitaro – microbiologici (s-au depistat bacterii cloforme, S.aureus și protei în 0,0001-0,1 g; 3); la câțiva angajați ai localului s-a depistat Salmonelia aureus; un angajat al localului, care a consumat bucate pregătite din local pentru ceremonia reclamanților, a fost depistat cu Salmonelia enteritidis și a fost spitalizat; au fost depistate încălcări de producere: neamenajarea încăperilor conform fluxului continuu; transportarea materiei prime prin locuri necorespunzătoare; încălcarea principiului compatibilității la păstrarea produselor; ambalajele materiei prime achiziționate nu erau etichetate; mesele de lucru neprelucrate cu produse igienice; inventarul de tranșare al cărnii nemarcat; nu erau prelevate probele diurne în volum deplin; nu se întocmeau registrele de producere.

În această ordine de idei, reclamanții au mai notat că în privința persoanelor responsabile au fost întocmite procese-verbale contravenționale, conform informației Centrului de Sănătate Publică din mun. Chișinău, iar instituțiile medicale au anunțat mass-media și cazul a fost destul de intens mediatizat, astfel că, administrația localului a considerat că reclamanții au apelat la mass-media și din acest motiv au refuzat să mai discute cu ei, reproșându-le faptul că prin aceasta le-au creat probleme.

Au relevat reclamanții că, la încercările telefonice de soluționare amiabilă a litigiului, proprietara localului a declarat că intoxicațiile ar fi avut loc în afara localului, nuntașii fie ar fi venit la local deja intoxicați, fie s-au intoxicat a doua zi după nuntă. Aceste argumente aduse de administrație nu explică însă faptul că unii angajați ai unității alimentare au fost depistați ca purtători a bolilor infecțioase, depistate la nuntași, iar un angajat a fost internat în spital în urma consumului de

alimente, pregătite în local pentru nuntă.

Au mai indicat reclamantii că, la adresarea scrisă, administratorul SRL „Parașciuc Ecaterina” a expediat un răspuns evaziv, solicitând și unele date cu caracter personal a invitaților, fapt, pe care îl consideră inadmisibil, de asemenea, prin răspunsul primit le-au solicitat să demonstreze că nuntașii s-au îmbolnăvit anume din cauza consumului în localul „Ecaterina”.

Au considerat reclamantii că serviciile prestate de pârât au fost necalitative, iar paguba morală se rezumă la faptul că prin prestarea unor servicii necorespunzătoare, care a provocat otrăvirea în masă a invitaților și a reclamantei, a fost umbrită amintirea unui eveniment unic și foarte important în viața lor, pentru care au economisit bani din salariile de câțiva ani. Din cauza maladiei produse au suportat dureri fizice, au avut discuții neplăcute cu nuntașii care îi învinuiau, din cauza evenimentelor descrise au fost nevoiți să renunțe la călătoria de nuntă, pentru a se afla alături de persoanele internate.

Reclamantii au solicitat încasarea din contul pârâtului în beneficiul lor contravaloarea serviciilor necalitative și necorespunzătoare în sumă de 107000 lei, paguba materială sub formă de cheltuieli medicale în mărime de 131,30 lei, paguba morală în sumă de 100000 lei și cheltuielile de asistență juridică în cuantum de 6000 lei.

Prin încheierea protocolară din 19 aprilie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central s-a respins cererea reprezentantului pârâtului cu privire la scoaterea cererii de pe rol.

Prin hotărârea din 15 iunie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, s-a admis parțial acțiunea depusă de Iurie Bolganschi și Ecaterina (Micleușanu) Bolganschi, s-a încasat de la SRL „Parașciuc Ecaterina” în beneficiul lui Iurie Bolganschi și Ecaterina (Micleușanu) Bolganschi contravaloarea serviciilor prestate necalitativ în sumă de 103300 lei, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 6000 lei, prejudiciul moral în sumă a câte 10000 lei pentru fiecare, s-a încasat de la SRL „Parașciuc Ecaterina” în beneficiul Ecaterinei (Micleușanu) Bolganschi prejudiciul material în sumă de 131,30 lei, s-a încasat de la SRL „Parașciuc Ecaterina” în beneficiul statului taxa de stat în cuantum de 3302,93 lei, în rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

În susținerea soluției sale, prima instanță, cu trimitere la prevederile art. 970 Cod civil, art. 2 alin. (1), art. 10, art. 21 alin. (1) din Legea privind protecția consumatorului, a reținut că contrar obligațiilor sale legale, la data de 11 august 2017, în procesul executării clauzelor stabilite în contractul de prestări servicii din 08 august 2016, dar și contrar normativelor sanitar-epidemiologice, pârâtul a admis încălcarea normelor sanitar-epidemiologice, ceea ce a dus la înregistrarea în instituțiile medico-sanitare republicane, municipale și raionale a 45 cazuri de toxico-infecții alimentare, dintre care 25 de bolnavi au fost spitalizați, iar restul au primit tratament ambulator. Totodată la 15 persoane diagnosticul final a fost stabilit „Salmoneloză provocată de S. Enteritidis”, confirmat bacteriologic, iar la celelalte 30 de persoane diagnosticul a fost confirmat „clnico-epidemiologic”, iar pentru încălcările constatate la unitatea de comerț restaurantul „Ecaterina”, la data de 14 august 2017 în privința administratorului Olga Țurcan a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție în baza art. 80 alin. (2) și art. 81 Cod Contravențional, iar prin decizia agentului constatator din cadrul Centru de Sănătate Publică din mun. Chișinău din aceeași dată, respectiva a fost sancționată cu amendă în sumă de 6000

MDL.

În acest sens, prima instanță a admis capătul de cerere în limita sumei efective achitate de coreclamanți, statuând că legiuitorul a prevăzut expres dreptul consumatorului să pretindă de la prestator restituirea contravalorii produsului, în condițiile în care la materialele cauzei se conține dovada certă că pentru serviciile prestate necalitativ de către pârât, reclamanții după finalizarea nunții au achitat suma de 103300 lei.

Totodată, prima instanță a reținut că în ședință de judecată s-a demonstrat faptul că reclamanta Ecaterina Bolganschi a fost internată în staționar în perioada 13.08.2017 – 17.08.2017, fiindu-i prescrise mai multe remedii medicamentoase, dintre care la materialele cauzei a fost anexat un singur bon de plată, în sumă de 131,30 MDL.

În aceeași ordine de idei, prima instanță a relevat că, în contextul în care ceremonia de căsătorie a coreclamanților reprezintă un eveniment unic în viață, iar atașamentul față de acest eveniment este unul deosebit, totodată având în vedere că, consecințele nerespectării normativelor sanitare-epidemiologice de către pârât nu a avut consecințe nefaste doar asupra sănătății coreclamanților dar și asupra invitațiilor acestora, ceea ce a perturbat relațiile ulterioare dintre coreclamanți și invitații lor, intensificându-se sentimentul de vină față de consecințele asupra sănătății ultimilor, urmează a fi admis parțial capătul de cerere de încasare din contul pârâtului a câte 10000 lei, pentru prejudiciul moral cauzat fiecărui reclamant.

Prin decizia din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de SRL „Parașciuc Ecaterina” și s-a menținut hotărârea din 15 iunie 2018 a Judecătorei Strășeni, sediul Central.

În susținerea soluției sale instanța de apel a reținut ca fiind justă concluzia primei instanțe, din moment ce faptul intoxicării consumatorilor, care a avut loc la nunta reclamanților, și legătura de cauzalitate cu produsele alimentare pregătite și servite de către pârâtă nuntașilor, dar și altor persoane, a fost cert confirmat de actele pricinii, prin probe care nu trezesc dubii.

În acest sens, instanța de apel a adăugat că toate constatările expuse în răspunsurile Centrului de Sănătate Publică din mun. Chișinău sunt veridice și autentice, iar faptul că apelanta a fost sancționată contravențional pentru abaterile constatate și nu a contestat decizia demonstrează cert că vinovat de intoxicația în masă a participanților la ceremonia căsătoriei reclamanților din data de 11 august 2017 se face în exclusivitate apelanta.

De asemenea, instanța de apel a relevat că, versiunea expusă de apelantă în ce privește cauza și locul intoxicării invitaților, urmează a fi respinsă deoarece, așa cum s-a constatat în ședință de judecată, la ceremonia nunții intimaților au fost invitate și persoane care nu îi cunoșteau pe miri (de exemplu invitații din partea nașilor) și care, la fel, s-au intoxicat, iar multe persoane au venit direct la restaurant din diferite colțuri ale țării, mai mult, au fost intoxicați și angajați ai pârâtei.

Totodată, instanța de apel a considerat lipsită de relevanță și solicitarea apelantei/pârâtei cu privire la scoaterea cererii de pe rol, în partea prin care s-a solicitat încasarea contravalorii serviciului de alimentație publică prestat necorespunzător, or, apelanta nu a probat nici un indiciu care să justifice prezența temeiurilor legale de scoatere a cererii de pe rol reglementate de art. 267 Cod de procedură civilă, și în special, cel arătat la lit. a) din același articol.

La fel, instanța de apel a subliniat că prejudiciul moral acordat reclamanților

este unul rezonabil, echilibrat, pe măsură să repare suferințele și inconveniențele suportate de soții Bolganschi.

La 13 iunie 2019 SRL „Parașciuc Ecaterina” a declarat recurs împotriva deciziei din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului recurentul a indicat că instanța de apel la emiterea deciziei contestate nu a aplicat prevederile art. 3 din Legea cu privire la comerțul interior, art. 18 alin. (1¹) din Legea privind supravegherea de stat a sănătății publice, art. 5 alin. (2), art. 8 alin. (1) și alin. (2), art. 9 alin. (1), art. 10, art. 18 alin. (2), art. 20 alin. (1) și alin. (2), art. 21 alin. (1) lit. a), b), f) și alin. (2), art. 23 alin. (1) lit. a), d) și alin. (3), art. 28 alin. (1), (2), (7), (8), art. 31 alin. (1) din Legea privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, pct. 3, 5, 6, 10 și 11 din Metodele de prelevare a probelor pentru determinarea nivelului de micro toxine în produsele alimentare, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 208 din 20.03.2013, pct. 22 și 23 din Metodele de prelevare a probelor pentru controlul oficial al rezidurilor de pesticide de pe plante și produse de origine vegetală și animală, probate prin Hotărârea Guvernului nr. 1004 din 25.10.2010, pct. 6.5, 6.7, 6.8, 6.9 din SM GOST RS 54015-2010 de prelevare (recoltare) a probelor din produsele alimentare, pct. 26 și 27 din Indicațiile metodice privind informarea, cercetarea și înregistrarea izbucnirilor de boli provocate de produsele alimentare, pct. 1.10 din Regulile de întocmire a documentelor organizatorice și de dispoziție, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 618 din 05.10.1993, art. 139 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă.

În acest sens, recurentul, prin prisma normelor invocate supra, a descris care urma să fie procedura legală de control al activității restaurantului „Ecaterina”, și a considerat că probele administrate sunt inadmisibile, deoarece au fost obținute de către Centrul de Sănătate Publică din mun. Chișinău cu încălcarea legii.

Totodată, recurentul, cu trimitere la prevederile pct. 19 din Regulile specifice de prestare a serviciilor de alimentație publică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1209 din 08.11.2017, pct. 114, 117 din Regulamentul sanitar pentru unitățile de alimentație publică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1209 din 08.11.2017, prevederile art. 1, art. 18 alin. (1), art. 18⁵ a Legii privind protecția consumatorului, art. 4 alin. (1), art. 5 alin. (1) din Legea cu privire la petiționare, art. 60 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la avocatură, art. 246 alin. (1) și art. 252 alin. (1) Cod de procedură civilă, a accentuat că în perioada termenului de garanție consumatorii depun reclamație referitoare la produsele, serviciile necorespunzătoare, în adresa vânzătorului, prestatorului, și doar în caz că consumatorul nu este de acord cu rezultatul examinării de către prestator, este în drept să înainteze acțiune în instanța de judecată.

Tot aici, recurentul a notat că termenul de garanție al produselor este egal cu perioada de timp de la ora 17.00 a zilei de 11.08.2017 până la ora 03.00 a zilei de 12.08.2017, când au fost servite clienților, perioadă în care reclamanții au fost în drept să înainteze pretenții.

În această ordine de idei, recurentul a insistat că reclamanții nu au respectat procedura de soluționare prealabilă a prezentului litigiu, motiv pentru care cauza urma să fie scoasă de pe rol.

La fel, cu trimitere la prevederile Codului contravențional al RM, recurentul a criticat decizia Centrului de Sănătate Publică din mun. Chișinău prin care a fost trasă la răspundere contravențională în corespundere cu prevederile art. 80 alin. (2) și art. 81 al aceluiași Cod.

În acest context, recurentul a solicitat casarea deciziei din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a hotărârii din 15 iunie 2018 a Judecătorei Strășeni, sediul Central, a încheierii protocolare din 19 aprilie 2018 a Judecătorei Strășeni, sediul Central, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Bolganschi și Ecaterina Bolganschi (Micleușanu) să fie scoasă de rol în partea prin care s-a solicitat încasarea contravalorii serviciului de alimentație publică, în rest, respingerea cererii de chemare în judecată ca nefondată, încasarea solidară de la reclamânți în beneficiul SRL „Parașciuc Ecaterina” a cheltuielilor de judecată în sumă de 4186,25 lei.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 24 ianuarie 2019, fiind expediată participanților la proces, fără dovada recepționării, însă, potrivit ștampilei aplicate pe copia de pe plicul transmis de Curtea de Apel Chișinău, ar reieși, că decizia a fost recepționată de către recurent la 16 aprilie 2019 (f.d. 184, vol. II).

Astfel, luând în considerare cele menționate, se apreciază că cererea de recurs depusă de către SRL „Parașciuc Ecaterina” a fost declarată în termenul legal de 2 luni, prevăzut de art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SRL „Parașciuc Ecaterina” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a actului judecătorec recurat.

Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII

Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (*hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016*).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către SRL „Parașciuc Ecaterina” ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Parașciuc Ecaterina” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Ion Druță

judecătorii

Oleg Sternioală

Galina Stratulat